

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A BALKÖZÉPPÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési feltételek: helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve. Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy óra 1 frt. Előfizetési helyben a kiadóhivatalban a debreczeni részvény-

nyomdában, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.
Hirdetési díj: négy hasábos petit sor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több

izben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltérben megjelenő közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények a szerkesztőségi irodában vétetnek fel.

Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába Tiszabankház (Főpiac 1584. sz. a.) czimezendők.

Debreczen, jul. 16.

— A mór ismét megtette kötelességét, s mi őszinte szívből hangoztatnók, hogy a mór mehet, de fájdalom, a mór még nem megy, még mindig megmarad, hogy lelkiismeretlen eljárásával ismét, újabb és újabb sebeket üsön a szegény hazán, — hiszen még van némi vér a nemzettest ereiben, csapoljuk ki, hadd folyják el az mind, mind, az utolsó cseppig...

A honfiai fájdalom mély elkeseredésével tudatjuk olvasóinkkal, hogy a mit lapunk tegnapi számának vezércikkében megjósoltunk, az a képviselőház tegnapi ülésében csakugyan be is következett; a jobboldal, mely jobb meggyőződése ellenére ismét a szavazógép hazánkra nézve oly gyászos feladatát, szolgál megadással teljesítette, 166 szóval 107 ellen elfogadta az oláhországi vasutakkal való csatlakozásról szóló törvényjavaslatot; s így képviselői uton szentesítve lett egy oly törvény, melynél nemzetgazdasági viszonyainkra károsabbat, sérelmesebbet még eddig nem hozott az országgyűlés.

Megadatot tehát az osztrák államvaspályának a magyar törvényhozás által a jog, kiépíteni s üzletben tartani 95 évig az orsovátömösvári vasutat s így egy idegen társulat kegyelmére, — melyre az eddigi szomorú tapasztalatok szerint egyáltalában nem lehet számítani, — lett bizva legféléttetebb nemzetgazdasági érdekeinknek egy tetemes része, daczára az ellenzék mindkét árnyalata erélyes küzdelmének, daczára az intő szavaknak, s nemzetgazdasági érdekeinknek évtizedekre kiható megkárosítását világosan kitüntetett magyarázatoknak.

Pedig tudjuk, hogy oda át a jobboldalon is meg vannak, meg voltak győződve a felől, hogy ezen törvényjavaslat megszavazásával minő vétkes hibát követnek el az ország érdekei ellen. Csak gróf Ráday beszédére utalunk itt, ki gyönyörű érvekkel lépett fel az orsovátömösvári vasut ellen, — elmondotta, hogy hibásnak tartja az eddig követett vasuti politikát, s a jelen tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot is ezen politika kifolyásának tartja; mivel azonban attól tart, hogy ha ezen törvényjavaslat meg nem szavaztatik, kormányválság állhat elő, tehát... csak hogy ez a rettenetes nagy szerencsétlenség be ne következék, meggyőződése ellenére is a kormány mellett szavaz.

És úgy tön a miként beszélt. Hiában erőlködött Ghyeczy Kálmán, hogy gyönyörű ékesszólásával s ügyesen vitt, de hibás alapon nyugvó érvelésével megingassa az ellenzék azon meggyőződését, hogy ezen törvényjavaslat megszavazása által hazánk anyagi érdekei vétkes megcsorbitást szenvednek. Ghyeczy Kálmán akkor, midőn a pénzügyminiszteri tárczát elfogadta, azt ígérte, hogy leplezetlenül, őszintén fogja mindig bevallani a helyzetet, — s ez őszinteség lesz pénzügyi programja; — de Ghyeczynek éppen ebben ügyben tanusított magaviselete újból meggyőztek bennünket a felől, hogy azon politikai

ballépés, mely Ghyeczyt pártjától elszakítá, oly lejtőre vitte őt, melyen lehetetlen megvetni lábait s megállani erősen s beváltani jóhiszeműleg tett ígérését, hanem kénytelen haladni lefele s mi csak azt sajnáljuk, hogy sem őt, sem a többséget nem levén képesek a romlás ezen lejtőjén feltartóztatni, félő, hogy mielőtt annak végére érnének, az édes hazát is magukkal rántják.

És mi teremtette ezen kényszerhelyzetet, melyben a képviselőház többségének, legféléttetebb érdekeinket kellett feláldozni.

A nyomorult gazdálkodás, melyet a kormány a jobboldal támogatása mellett a kiegyezéstől fogva a mai napig üzött.

Ghyeczy, ki az államháztartás rendbehozására vállalkozott, azt hozta fel leghatalmasabb indokul e törvényjavaslat elfogadása mellett, hogy ezen uton vagyunk csak képesek kimekíteni a fizetési képtelenségből.

Jó, — most tehát nemzetgazdasági jövőnk feláldozásával szabadultunk a fizetési képtelenségből; de ha a 153 millió kölcsön, melynek kedvéért a kárhuzatos törvényjavaslat elfogadtatott, — még ez év vége előtt eltogyott, — mi leend akkor? Hova fog fordulni kormányunk? minő féltett érdekiunket fog feláldozni ismét, csak hogy a Rotschild-consortiumot könyörületre, kölcsönzésre indítsa?

Szomorú állapot ez, melybe szegény hazánk a nyomorult gazdálkodás folytán jutott, s hogy még szomorubb legyen, nem késik a jobboldal szavazatával szentesíteni, a hazánk érdekeivel legnagyobb ellentétben álló törvényjavaslatokat, csak azért, hogy kormányválság ne álljon be, daczára azon jósszavaknak, melyekkel pártunk vezére végezte ez ügyben tartott jeles beszédjét, hogy „az országra nézve oly káros törvény mint ez, bár sok hiba követtetett már el a vasuti politikában, még nem szavaztatott meg 1867 óta.“

De mit gondol ezzel a többség, — e törvény káros hatása pár év alatt ugy sem fog érezhető lenni, — kód előtte, — kód utánna — a ki hátul marad — huzza be az ajtót.“

* **A képv. ház elnapoltatásáról** keringő hír, a „Ref.“ szerint, még nem tekinthető alaposnak. A kormány ragaszkodik azon állásponthoz, melyet a belügyminiszter a választási törv. javaslat általános tárgyalásának megnyitása alkalmával elfoglalt azon nyilatkozata által, hogy a kormány mindaddig nem szándékozik befejeztetni az ülészakot, míg a választási törv. javaslat tárgyalása be nem fejeztetett.

* **A főrendiház** közjogi bizottsága az incompatibilitásról szóló törvényjavaslatot még mindig nem vette fel, bár több két hete, hogy az oda lett utasítva. Ugy látszik, hogy a főrendiház nem fogja e törv. javaslatot felvenni addig, míg a választási törvényjavaslat a képviselőháztól felküldetik.

* **Rocheft** „Lanterne“-jének egy újabb füzete leginkább a bonapartistákkal foglalkozik, kik most Franciaországban nagy propagandát fejtenek ki. Több esetet beszél, a szökést megkísérlett foglyok agyonkor-

bácsoltatásáról. Az angol sajtó egy része igyekszik Rocheft állításait meghazudtolni.

* **A szerb congressus**, mint egy karloviczi sürgöny jelenti, ma ülést tartott, mely a választási elnököt választotta meg, minthogy az igazoló bizottság majdnem befejezte teendőit.

* **A „Szrpszke Novine“** belgrádi lap következő kiáltványt közli: „Proklamatio a szerb néphez. Bizonyos időre külföldre utazván, ezt kedves népemmel közlöm, s egyuttal rendelem, hogy miniszteri tanácsosom, előfordulandó esetekben, hol szükség talál lenni, a fejedelmi hatalom teljesítésében engem azon utasítások szerint képviseljen, melyeket neki adtam. Magamat és kedves népemet ezuttal is a mindenható kegyelmébe ajánlom. Belgrád, 1874. jul. 11. IV. Obrenovics M. Milan, Szerbia fejedelme.“

* **A jövő ülészak** a „P. N.“ szerint a pénzügyi reformoknak lesz szentelve. Új adótörvények, budgettárgyalása s hat év zárszámadásainak elintézése lesz az országgyűlésnek hivatása. A pénzügyi bizottság e számos teendővel nem lesz képes megbirkózni, s tervezik, hogy az adótörvények előzetes tárgyalására egy külön bizottság alakíttassék.

Külföld.

— **Franciaország.** Jul. 13-án a harminczas bizottság előadójának Ventavon urnak az alkotmányjavaslatot kellett volna bemutatni a nemzetgyűlés előtt, de az elmaradt. Ezen elhalasztás oka megfoghatatlan.

Tegnapi táviratunkban jeleztük, hogy a sóadó tárgyában Magne által beterjesztett tjavaslat megbukott. Erre az európai sajtó legnagyobb része nem volt elkészülve, sőt a bécsi lapok azon hiedelemben voltak, hogy ezen ügyben Magne mindenesetre győztes marad. Ma még nem érkezett tudósítás arról, hogy Magne beadja e lemondását, — mi azt hisszük, hogy nem, ha a jul. 7-iki ülésben szenvedett vereség daczára az egész miniszterium képes volt megmaradni, nem lesz oka Magnenak szégyenlenie magát, ha e vereség daczára is megtartja tárczáját. — Ha Magne bukik, igen valószínű, hogy Rouher a vádlottak padjára kerül, mert nem lesz, a ki az exvicecsászárt a miniszteriumban védelmezze.

— **Az aostai herceg**, kit Amade néven Spanyolország királyának ismert a közelmúlt története, ez országrol következőleg nyilatkozott a „Gazetta d'Italia“ turini levelezője előtt: „Serrano a hadsereg és a kormányzás élére nem alkalmas; Sagasta nem való semmire; Zorilla, ha visszatérne, halálos ellenzékét találna; Espartero mumiává lett; Páviaiak nincs multja; Concha halott, s tán inkább az anti-alfonsista féltékenység, mint a carlista golyók áldozata lett. Miroenes, Compas, Blancos, Lámos improvizált fiatal vezérek. Borus napok vannak Spanyolországra. Én nem hiszem ugyan, hogy a karlistáknak valami könnyű diadala legyen. A tétovázó klerus lustasága s az anti-katholikus ellenzék, legnagyobb akadály előttük; de nyilvánvaló, hogy a karlisták szervezete és vezérlete jobb, mint a rendes hadseregé. Én részéről azt hiszem, hogy Spanyolország két év mulva carlista, vagy legalább a carlisták birtokában lesz. Egy kivételt teszek. S ez volna, ha egy idegen hatalom avatkoznék a harcba. De mi haszna lenne ebből? Ez a harcnak csak újbólkezdése volna. Spanyolországon nem tük meg az idegent. Don Carlos ismeri hazáját, s nem fogad hadseregébe idegeneket.“

— **Spanyolország.** Az európai sajtóban még mindig nagy feltűnést okoznak a carlisták gyilkosságai s különösen azon körülmény, hogy ok, a lázadók, „a polgárosult nemzetekhez“ manifestummal mertek fordulni s abban a spanyol hadsereg ellen olyan vádakot emelni, melyeket eddig teljes joggal, mert a dolog be volt bizonyítva, csakis ő ellenük emeltek. Ezen vádakot illetőleg a csatatérről pártkülönbség nélkül jövő hírek az-

bizonyítják, hogy a carlisták állításai vagy túlzottak, vagy egészen hazugságon alapulnak. Már előbb volt alkalmunk több carlistapárti külföldi lap nyilatkozatait idézni a carlisták hadviselésének módjáról. Ujabbán a conservatív s carlistapárti „Standard“ levelezője Santanderből ezeket írja:

Az Estellában megjelent „Cuartel Real“ a carlista sereg sikerét valóban túlaradozó kifejezésekben ünnepli s a köztársasági csapatok ellen két oly vádat emel, melyet én, mint szemtanú, kénytelen vagyok megczáfolni. Azt mondja, hogy a csapatok néhány házat Estella környékén nemcsak felgyújtottak, hanem kiraboltak. Ez hazugság és annálkább, mert Concha tábornagy igen szigorú fegyelmet létesített s az igen ritkán előforduló rablási esetekre súlyos büntetést rótt. Otoiza, Villapuerta, Lamaga, Miranda falvakban ismételve kérdezők a lakosokat: igaz-e, hogy a hadsereg vagyonukat megtámadta; a válasz mindig az volt: Nem uram! Nem a katonák, hanem a katonai élemezés veszi el barmainkat és lovainkat. Ez pedig a háború következménye. Oteizában jun. 28. délelőttig egy ház sem égett le; Villapuertában 2-3 égett le s a legtöbbet Abaruzza szenvedett, a 26-diki harcz és ágyuzás következtében. Én illő pártatlansággal szoktam mindkét félről szólni, s most van jogom a „Cuartel Real“ által a kormány-csapatok ellen használt kifejezéseket rosallani.

Madridból hivatalosan jelentik, hogy a köztársaságiakat egyetlen egy foglyot sem öltek meg. Ugyancsak ama vádakról, melyeket a lázadók a kormánycsapatok ellen emelnek, a „Norddeutsche Allg. Ztg.“ ezeket írja: „A mi a szóban levő tényállást illeti, ismeretes Concha tábornagy napi parancsa, a ki azon hirre, hogy a carlisták többé senkinek sem adnak kegyelmet, csapatait oda utasította, hogy kíméletet gyakoroljanak s gondolják meg, hogy az ellenfél is spanyol. Hogy magában a karlista táborban hogyan gondolkoznak, arról tanúságot lesznek ama rendszabályok, melyeket a vezérek saját embereik ellen alkalmazni szoktak. Ha tehát a karlista fővezér példátlan cinizmussal most azt jelenti ki, hogy a nemrég elfogott kormánycsapatokból minden tizedik ember lövetett agyon, de jövőre minden foglyot kivégeztet, gumnyak tűnhetik, hogy e nyilatkozatát a polgárosult nemzetekhez intézi, kik a carlista lázadástól a legmélyebb undorral fordulnak el.“

„Ezzel a carlistus — mint az „Ind. Belge“ helyesen megjegyzi, a párisi petroleusok színvonalára süllyed.“ Egyáltalában nincs lap Európában, mely a carlisták legujabb mézslárlásait mentegetni merné.

A Bismarck elleni merénylet.

Siettünk olvasóinkat, e merényletről, az ezt követő nap reggelén, azonnal tudósítani, s eddigi közleményünket még következő részletekkel egészíthetjük ki: A berlini hétfői esteli lapok közül a „P. Napló“ szerint csak a félhivatalos „Nordd. Allg. Ztg.“ Bismarck hg. ismeretes lapja, hoz egy táviratot a büntényről. E lap hétfői száma élén roppant vastag betűkkel következőket ír: „A mindenható isten másodikban mentette meg szerencsésen gyilkos kéztől a herceg birodalmi kancellárt.“ — Kissingenből legujabbán még a következőket jelentik: Bismarck állapota javul. Kullmann, a ki a merényletet elkövette, 21 éves suhancz, s 12-én érkezett Kissingenbe egyenesen azon szándékkal, hogy Bismarckot megölje. Ezen szándék már egynegyed évvel ezelőtt fogamzott meg benne. A kihallgatás kezdetekor, mely egy órával a büntény elkövetése után Bismarck jelenlétében a jbiróságán tartatott, a herceg szokott nyugodt, szenvedélytelen modorában így szól Kullmannhoz: „Nem szép, hogy honfitársak egymásra lönek.“ Indokul a gyilkos azt hozta fel, hogy a porosz egyházi törvények miatt, követte el a merényletet. Neustadba

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy tallér.

Bűnügyi történet.

(Németből.)

(Folytatás.)

Az öreg ur ezen közleményre hangosan felkaczagott, s ha nincs önnek egyéb gondja kedves gróf, mint ez,“ mondá vidáman, „akkor ne aggódjék! A gyermekek együtt nevelkedtek fel, szeretik egymást mint testvéreket, és szeretni is fogják holtuk órájáig, mert én is szeretem Fritzet, mint saját fiamat! Pompás egy gyerek is ő!“

„Őn családiki tisztelt órnagy ur!“ felelé a gróf, „nem mint nővér szereti őt, hanem...“

„Féltékenység ez; nem egyéb, mint esztelen féltékenység, a miről mit sem akarok tudni,“ folytató a órnagy, „Fritzetem nem hagyom bántani. Nézze csak őt, most is ott sétál a kertben Elvirával; hát ugy néz ő ki, mint a ki szerelmes? Az csak könyvére gondol, és nem szerelemre.“

Ezen válaszsza a grófnak meg kellett elégedve lenni, bár nem volt annak helyességéről meggyőződve. Eddig még mindig remélte, hogy a fiatal, tapasztalatlan leánykának szívét fogja magát hizelegni, s ezért nem akarta, hogy az órnagy Elvirával való eljegyzését most már nyilvánossá tegye. De nem sokára be kellett lát-

szállítatni s ott az alsó-frankeni tartomány esküdtjei elé fog állíttatni.

A merénylet elkövetésekor valamely ismeretlen egyén az által vonta magára a bűnrészesség gyanúját, hogy a döntő pillanatban a kancellár kocsijának útját elállotta, mi a kocsiat a továbbmenetelben gátolta. Az ismeretlen azután az indóház felé vette útját s Schweinfurtba ment, hol a kissingeni hatóság megkeresésére elfogatott. Az első kihallgatáson azt vallotta, hogy pap Walchenben. Kufstein mellett s neve Hauthaller s a végzetes napon azért tett rövid kitérőt Kissingenbe, hogy a híres fürdőt futólag megnézzé. További gyanúok ez idő szerint ugy látszik, még nem forognak fenn ellene. Már tegnap Kissingbe kísérték, Bismarck maga táviratozott Vilmos császárnak, ki a kritikus időben éppen Münchenben a bajor király vendége volt s tovább utazott Salzburgba. A két uralkodó azonnal a legszívesebben hangzó üdvözlő táviratban válaszolt a kancellárnak. Ezenkívül Vilmos császár külön a legmelegebb részvételt fejezte ki Bismarcknak s meghagyta neki, hogy állapotáról részletes tudósításokat küldjön Salzburgba és Ischlbe. Végül Vilmos Werthern bárót, müncheni porosz követet megbízta, hogy haladéktalanul Kissingenbe utazzék s a császár részvételt szóval is kifejezze. Werthern ur Vilmos császárt Salzburgig kísérté s onnan tegnap éjjel Bismarck herczeghez utazott.

A herceg állapota különben, mint már említők — teljesen kielégítő s a kis seb pár nap mulva egészen be fog gyógyulni. A bűnös hír szerint azt állítja, hogy a merénylet eszméje egyedül ő benne fogamzott meg, s hogy semminemű büntársai nincsenek.

Szerencsétlenül járt légutazó.

Angol lapok nem rég közölték azt az újdonságot, hogy jul. 9-én, hét óra és 30 perczkor reggel Groof ur egy belga, az ugnevezett repülő ember, fel fog repülni a Cremorn gardenből s keresztülhaladja a levegőt 5000 lábnyi magasságban. Ez a légutazó tíz nappal előbb vitte véghez az erömítet, azonban második kísérlete vesztét okozta. Groof már évek hosszú során át dolgozott egy oly gép összeállításán, a melynek segítségével madárként repülhetni. A készülék borzasztó nagysága denevérszárnyakhoz hasonlított, a törzs halcsontból volt és a hártya, mely összetartotta kacsukból készült. Körülbelül egy esztendeje annak, hogy az első kísérletet tette Brüsselnél főpiacznán és nagy magasságig emelkedett föl; de a kísérlet nem sikerült, mert mikor már jó magasra szállott, leesett a tömegre, mely szárnyait azonnal darabokra tépte szét; egyéb baja ez egyszer nem történt. — Junius 29-én a londoni Cremorn gardenből sikerült felemelkednie. Groof léghajón emelkedett föl, melyet Simmons vezetett; szerencsésen fölemelkedett és egészen a Braudon magasságig szállottak az Essex grófságban. A rettenthetlen légutazó ekkor kivetette magát a hajóból, eleinte madárként evezett a levegőben, a léghajó közelebb követte, azután lassan-lassan leszállott és a legszerencsésében érintette a földet. E hó 9-én ismételni akarta műtétét: a léghajó lassan fölemelkedett; egy szellőcske se zavarta utjokát; a készülék jó karban volt és Groof bucsut von nejtől, bizalomteljesen kiáltva feléje: „Viszontlátásra!“ — Egy negyed mértföldnyire a Cremon gardenből, a Robert street fölött a léghajó a földhöz közeledett, de oly nagyon, hogy a hajó vezetője, Simmons ur így kiáltott föl: „Ragadja meg a köteleket, vagy azonnal a templom tornyára esik!“ — „Oh nem,“ felelt Groof, „a temetőbe fogok szállani.“ Igaza volt szegénynek! Nyolczvan lábnyira a föld fölött, ezer meg ezer néző előtt, a helyett, hogy szép lassan, kiterjesztett szárnyakkal leereszkedett volna, hirtelen megfor-

nia, hogy menyasszonyának szerelmét, — mert már ugy tekintette őt — soha nem lesz reménye meggyerni.

A mint néhány nappal az órnagyval való beszélgetés után ismét Kabelwitzbe jött, Elvira barátságatlanabban fogadta a szokottnál, sőt midőn pár perczre zavartalanul egyedül maradtak, kimért szavakkal tudtára is adta, hogy nem ismer megvetésre méltóbbat annál, mintha egy férfi az olyan nő kezét igyekszik meggyerni, ki utálja őt.

A grótot ezen nyilatkozat nem kis zavarba hozta. Elvira szavaiból megértette, hogy az órnagy említést tett az ő fellépése felől, valamint azt is, hogy Elvira soha nem fogja engedni magát rábeszélteni arra, hogy jószántából nevéje legyen. Vagy le kellett tehát a gazdag örökösön keresztül mondania, vagy az atyai kényszerhatalmat kellett igénybe vennie.

A választás részéről nem volt nehéz. Bár megalázva érezte magát azon gondolat által, hogy neki, a csinos, szelleműs, szeretetreméltó férfinak nem sikerült és nem is fog sikerülni Elvira szerelmét meggyerni, s hogy annak kezét csak az apai hatalom parancsszavának fogja köszönni, s aztán az oly nővel való házasi életre kilátás sem volt valami csábító, ki utalátat oly nyíltan kimutatta iránta; de mindezen aggodalmait legyőzte azon kényszerhelyzet, melyben volt, s a melynél fogva zilált vagyoni viszonyait egy gazdag házasság által kellett rendezhozni. Célzatosan lett volna tovább várni, elhatározta tehát, hogy legközelebbi látogatása alkalmával felszólítja az órnagyot, szava beváltására.

Ezen elhatározással távozott Kabelwitzből, s

dult és szárnyait nem birta többé mozgásba hozni — hirtelen sebességgel repült alá egy síboltra. Esztelen letlenül feküdt ott de még lélezett. Azonnal a kocsiba szállították, mikor idehozták, már meghalt. A kocsit meg szétcsedte a készüléket, mielőtt még a rendőrség megakadályozhatta volna. A szerencsétlennek neje az egész jelenetnek szemtanuja volt; mikor észrevette férjének balesetét, ájultan összeroskadt. A léghajó tovább folytatta útját; legutószor a Viktória park fölött vették észre; eddig még nem tudják, hogy hol szállt le, valamint azt sem, hogy mi lett belőle.

Fürdői levél.

Budapest Margitsziget, 1874. jul. 14.

T. Szerkesztő ur! Az egyszeri alföldi ember meglátogatta Pestet a 30-as években szeretett komjártársaságában! mindkettőnek bölcsője fája szülő városom a nagy Debreczen környékén rengett, s az ottani főtanodánál, mely 13 évig épült, nagyobb, de még ahhoz hasonlító épületet se ismervén, mely bámulattal száját nyitotta állottak meg e hon fővárosának utczáin. Megszólal egyik mondván: enye komám, be sok kológyiom ház van itt!! Hát ha most utaznának fel a jámborok, mikém kiáltanának ámulatukban! szemlélve a pompás díszes magasztos szobákban szobákban épült palotákat, a pesti part felől kanyarodó s kékes habokat hasító hajóról, ugy a jobb, mint balparton. Mit éreznének, midőn e kies paradicsom alsó részére kiszállva, hol csak néhány év előtt buja dudva s vad bozót nőtt egyedül s a díszes vendéglő helyén egy elárvult majorság állt, most a legdicsőbben nemes izléssel s ragyogó pompával épült több szűkséges helyiséget, különösen Európában valamennyi fürdő házái között első helyek egyikét elfoglaló fürdő házat látnának, melynek nagyszerű templomhoz hasonlító homlokzata, művészi alkotásu portánczja felett e felirat tündöklik: Margitfürdő. Mit mondának szemügyre véve a két évvel ezelőtt épült nagy szállodát a régebbi kisébellel, s még pár nyaralóval, a sziget felső részét díszítő nagy vendéglővel, az e mellett emelkedő díszes kéményű mosó házzal; — délre ettől sűrű vad gesztenyék árnyékában egy nyári lak, középe emeletes, két földszintes szárnya 2 éves, alól dohánytözsde, gyümölcs, fűszer, s ásványvízkereskedés, cukrázda, gyógyászatár.

A természet minden szépségeivel ellátott e világ-hírű fürdőben, az idény május 1-én veszi kezdetét s tart szeptember utolsó napjáig. Az idézett épületekben van 304 a legnagyobb kényelemmel s izléssel butorított szoba, pamlagok, fauteuillek, székek, asztalok, mosdó szekrények, mind a legszebben készült ruhatartók, egyik szobában se hiányoznak, szóval a vendég rögtön hon találja magát az egyes vagy kettős szobákban, melyeknek ára következő: egy szoba egy ágygyal, földszint és első emeleten hetenként 12, 20, 22 frt, kettős szoba két ágygyal 28 frt, 3 ágygyal 30 frt, 2 szoba elő szobával 3-4 ágygyal 45 frt. II-ik emeleten ezek 13, 15, 16, 18, 22, 24, 36 frt. III-ik emeleten 12, 14, 16 frt.

A fürdővendégek kényelmére szolgál az alsó részről, a felsőre szószerint minden perczben lefelé vezető vasut. 5 csinosan szerkesztett nyári kocsival, 16 izléssel a budai part közelében. A kora reggeltől éjjel 11 óráig közlekedő két gőzös, melyek délig minden órában, délután minden fél órában indulnak, Pestről a plebania templomtól, s akadémia palotájától, s érintve Debreczen város szállodát, a bombatért, Császárfürdőt, Ó Budát, a sziget alsó részét, 30-35 percz alatt, ide a felső részre hozza százával a mulatni s üdülési szerető vendégeket, mert azt írnom sem kell, mi köz tudomásu, miszerint csuzos, közsvényes, idegfájdalmakban, görvélykórban, idült bőrbetegségekben, csontbántalmak, örülési bajokban, hűdésekben stb. stb. a

ugyanezen elhatározással tért oda vissza azon délután, a melyen őt Nordenheim báró oly durván elutasította.

IV.

„Örvendek gróf ur, hogy abban hagyta esztelen féltékenységét,“ mondá az órnagy, mosolyogva dörszölgögtvén kezét, miután a gróffal hosszasan beszélgetett. „Hogy Elvira önt nem szereti, az igaz; ő maga mondotta ezt nekem, de mást sem szeret. Ez a leány csakugyan férgyüülő, s legjobban szeretne aggszüz maradni, de hiszen majd kihajtjuk a fejéből ezt a bogarat. Ha csak egyszer nevéje lesz önnek, akkor aztán az ön dolga, hogy miképen szelidíti meg e vad gyermeket. A szerelem a gyermekekkel fog megjönni, mindig azt mondta az én öreg ezredesem, ki olyan nőt vett el, a ki nem szerette, s még is boldogul élték együtt. A leányok tücskeire, bogaraira, s a regényekből olvasott szerelmi bolondságra egy okos férfi nem sokat ad. Elvira neje lesz önnek, ez utolsó szavam, s még ma este megünnepeljük az eljegyzést. Hivatni fogom leányomat, s az ön jelenlétében fogom tudósítani.“

„Nem órnagy ur, kérem önt, ne tegye ezt,“ felelé a gróf, ki egyáltalában nem volt hajlandó az atya és leánya közötti viharos jelenetnél tanuképen szerepelni.

(Folyt. köv.)

Margitszigeten letatik az ide seregtyelmess s előző Midőn e sorokat elfoglalvák, s nap századokra emlékezatu gesztenyék, platánok, s ezüst akarók részéről.

Mit írjak a körül himező virágitó sima, minden melyek reggeltől nagymérvü gondozberi toll nem képe

A fürdő minden napokon teméredsen!! a felső részder, a legszívese tásaiknak. Egy adással 32 kr, vast 80 kr, tézsta 25, 50 kr, csirke pecsboraik, jó savanyudélután fekete 16 a felsőn pápai z kódnek, s mulattünő a maga nem meküli huza talp pás kies szigetre valának szemléli. nak versenye, s k önök a fővárosi l tehát szükségtelen Budapest szépein rüen öltöztetett a tem; ezek közt e szállni a csónakból veres sipka, finom nadrag, a „Nem z f e h e r s i p k a mák, mind veres, egyforma,“ jót nevrint az ő képe se most veszem észre kikopom, ha érdekdig is isten önnel

A folyó év

Hazánkban által az ország lótlényezés bizottmákező államdíjosztás

Veszprémmegdb tiz frankos majszére, Szántóra ju rócmezgye részére Csánad megye rész a. Pest megye és Zsámbékra; augusz döllőre, összesen Hajduság részére, tiz frankos m. araszére, Aradra augu aranyval. Borsod 16-ra 80 db 10 fr Szentese aug. 16-megye részére, N 10 frankos m. a. Gyöngyösre augusz Fehér megye rész db 10 frankos m.

Beregászsra augu Gómör megye rész 65 db. 10 frankos augusztus 30-ra 6 gye részére, Nagy- 10 frankos m. a. sára szeptember 2 megye részére, Gy Tolna megye részé frkos m. a. Vas m tember 8-ra 80 db szére, Versetzre s Sáros megye részé 10 frkos m. a. N szept. 14-ére; és 1 db 10 frkos m. a. szept. 15-re 95 db Csáktornyára szept Arva és Zólyom m 27-re 65 db. 10 fr Komáromba szept. megye részére, Ny m. a. Sopron m. re frkos m. a. Márm 12-re 65 db 10 frl okt. 17-re 65 db. Szarvasra okt. 18-m. részére, Párkán Mosony m. részére. frkos m. a. Kővár gye részére, N.-Sor

bé mozgásba hozni és egy síboltra. Esmézt. Azonnal a körök, már meghalt. A töltött még a rendőrség renceslennék neje azolt; mikor észrevette oskadt. A léghajó toa Viktória park fölött dják, hogy hol szálni lett belőle.

vél.

tsziget, 1874. jul. 14.

egyszeri alföldi ember kben szeretett komja ője fája szülő városom gett, s az ottani fotá- zobb, de még ahoz ha- bánulattal szájátva ezáin. Megszólal egyik, k kológyiom ház van a jámborok, miként éve a pompás díeső el épült palotákat, a s habokat hasító ha- Mit éreznének, mi- re kiszállva, hol csak el bozót nőtt egyedül, árult majorság állt, el s ragyogó pompá- et, különösen Európa ó helyek egyikét el- nyek nagyszerű tem- vési alkotásu portá- rgtífürdő. Mit monda- el ezelt épült nagy ég pár nyaralóval, a endéglővel, az e mel- ó házzal; — délre ettől egy nyári lak, közepé 2 éves, alól dohány- vizeskereskedés, czuk-

veivel ellátott e világ- én veszi kezdetét s z idézett épületekben el s izléssel butoro- zúlt ruhatartók, egyik vendég rögtön hon s szobákban, melyek- y ágyval, földszint 22 ft, kettős szoba 12 ft, 2 szoba elő szo- meleten ezek 13, 15, eten 12, 14, 16 ft. ére szolgál az alsó en perczen lefelé ve- t nyári kocsiával, 16 kora reggeltől éji 11 k délig minden órá- dálnak, Pestről a ple- alotjától, s érintve mbatért, Császárfür- 30—35 perc alatt, a mulatni s üdülni n sem kell, mi köz- nyes, idegfájdalmak- betegségekben, csont ésekben stb. stb. a

vissza azon délután, oly durván eluta-

ban hagyta esztelel mosolyogva dörsöl- asabban beszélgetett. igaz; ő maga mon- ret. Ez a leány csak- retne aggszúz ma- fejéből ezt a boga- önnék, akkor aztán ti meg e vad gyer- fog megjönni, min- heseim, ki olyan nót g is boldogul éltek aira, s a regényekből okos férfi nem sokat olsó szavam, s még zést. Hivatni fogom om tudósítani.“ ne tegye ezt,“ fe- lolt hajlandó az atya nel tanuképen sze-

Margitszigeten levő viz kedvező eredménnyel használ- tatik az ide sereglett sok száz szenvedő által, az igen- ügyelmes s előzékeny Dr. Verzar tanácsadása nyomán. Midőn e sorokat írom, a fen idézett szobák már mind elfoglalva, s naponta érkeznek megrendelések, az év- századokra emlékeztető terebélyes hársak, sűrű lomb- zatu gesztenyék, nyárfák, sugár jegenyék, nagy levelű platánok, s ezüst törzsű topolyák árnya alatt üdülni akarók részéről.

Mit írjak a fürdő környékét s több épületeket körül himező virágágyakról. Zöld tengerszemhez hason- litó sima, mindenütt egyenlő tágas bársony rétekről, melyek reggeltől estig öntözöttek? Ezeket látva, a nagymérvű gondozáson álméikodni lehet! de leírni em- beri toll nem képes!

A fürdő mindig népes! de kivált vasár s ünnep napokon temérdek látogatónak örvend, mindenik ré- szen!! a felső rész vendéglőser J. Kaps, az alsó Schnei- der, a legszívelyesebb igyekezettel felelnek meg hiva- tásaiknak. Egy adag leves 8, 10, 12, 15 kr, hus márt- tással 32 kr, vastag étel pecsenyékkel 35, 45, 50, 60, 80 kr, tészta 25, 30 kr, borju vesés 50 kr. 1/4 liba 50 kr, csirke pecsenye 50—60 kr. Friss ser, tührető horaiak, jó savanyu vizeik vannak, kávé reggel 25 kr, délután fekete 16 kr. Az alsó részen katona zenészek, a felsőn pápai zenés Cseresznyés 14-ed magával mű- ködnek, s mulattatják a közönséget, és ez valóban ki- tünő a maga nemében, kivált utóbbi a csárdásokat re- mekül huzza talp alá. — Alig érkezék meg e pom- pás kies szigetre f. hó 7. rendkívüli szép ünnepélynek valának szemlélői, ez az „Egyetértés“ csónak egylet csó- nak versenye, s keresztelési ünnepélye vala! Olvasták önk a fővárosi lapokban híven leírva ezt, ismételni tehát szükségtelen! Csupán azt jegyzem meg, miszerint Budapest szépeinek színe java jelen volt ott! Gyönyö- rüen öltözött apró gyermekek csoportja tünt föl elő- tem; ezek közt egy kis 4 éves lányka, midőn látta ki- szállni a csónakból — az „Egyetértés“ tagjai i- veres sipka, finom flanel-ling, fehér-eres kötőkék, kék nadrág, a „Nemzetieket“ tarka sipka stb. Budaiakat f e h e r e s i p k a stb. mondá: ni mamám be egyfor- mák, mind veres, fehér, tarka stb. de a kékök nem egyforma,“ jót nevetett a mama s felvilágosítá, misze- rint az ő képe se olyan mint a kis Jolánkáé, no de most veszem észre, hogy így az időből, mint papirból kikopom, ha érdekest tudok közölni írok máskor is, ad- dig is isten önnel!

V. . . .

A folyó évi lótenyésztési díjazások.

Hazánkban a földmivelési m. kir. miniszterium által az ország lótenyésztésének emelésére ez évben, a lótenyésztési bizottsági elnökök javaslatai alapján köve- tkező államdíjazási állományok és díjak tüzetek ki.

Veszprémmegye részére, Pápára jun. 17-re. 80 db tiz frankos magy. arannyal. Hont és Barsmegye ré- szére, Szántóra jun. 24-re 65 db. a. Trencsén és Tu- róczmegye részére, Trencsénben jun. 25-re 65 db a. Csanád megye részére Batonyára, június 27-re 65 db. a. Pest megye és a Kis-Kunság részére, jun. 25-re Zsámbékra; augusztus 9-re Kalocsára; okt. 11-re Gö- döllőre, összesen 65 db arannyal. Bihar megye és a Hajduság részére, Debreczenben augusztus 9-re, 95 db tiz frankos m. arannyal. Arad és Zaránd megye ré- szére, Aradra augusztus 10-re 80 db tiz frankos m. arannyal. Borsod megye részére, Miskolcra auguszt. 16-ra 80 db 10 frankos m. a. Csongrád megye részére, Szentesre aug. 16-ra 80 db. 10 frankos m. a. Szabolcs megye részére, Nyiregyháza augusztus 17-re 80 db 10 frankos m. a. Heves megye és Jászkerület részére, Gyöngyöstre augusztus 23-ra 80 db 10 frankos m. a. Fehér megye részére, Fehérvárra augusztus 23-ra 80 db 10 frankos m. a. Beregh és Ugocsa megye részére, Beregszászra augusztus 24-re 65 db 10 frankos m. a. Gömör megye részére Rimaszombatba augusztus 29-re 65 db. 10 frankos m. a. Unghegye részére, Ungvárra augusztus 30-ra 65 db. 10 frankos m. a. Pozsony me- gyé részére, Nagy-Szombatba augusztus 31-re 90 db 10 frankos m. a. Abauj és Torna megye részére, Kas- sára szeptember 2-ra 65 db 10 frankos m. a. Győr megye részére, Győrre szept. 6-ra. 80 db 10 frkos m. a. Tolna megye részére, Hőgyészre szept. 6-ra 80 db 10 frkos m. a. Vas megye részére, Szombathelyre szept- ember 8-ra 80 db 10 frkos m. a. Temes megye ré- szére, Versetzsre szept. 13-ra 95 db 10 frkos m. a. Sáros megye részére, Eperjesre szept. 14-ére 65 db 10 frkos m. a. Nógrád megye részére, B.-Gyarmatra szept. 14-ére; és Losoncra szept. 29-re összesen 84 db 10 frkos m. a. Bács-Bodroghmegye részére, Kulára szept. 15-re 95 db 10 frkos m. a. Zala megye részére, Csáktornya szept. 20-ra 80 db 10 frkos m. a. Liptó, Arva és Zólyom megye részére, Hradekre szeptember 27-re 65 db. 10 frkos m. a. Komárom megye részére, Komáromba szept. 27-re 80 db 10 frkos m. a. Nyitra megye részére, Nyitrára szept. 28-ra 80 db 10 frkos m. a. Sopron m. részére, Csornára szept. 28-ra 80 db. frkos m. a. Marmoros m. részére, M.-Szigetre október 12-re 65 db 10 frkos m. a. Krassó m. részére, Lugosra okt. 17-re 65 db. 10 frkos m. a. Békés m. részére, Szarvasra okt. 18-ra 80 db 10 frkos m. a. Esztergom m. részére, Párkányba okt. 26-ra 65 db 10 frkos m. a. Mosony m. részére, M.-Óvárra okt. 26-ra 80 db. 10 frkos m. a. Kővárvidék, Közép-Szolnok és Kraszna me- gyé részére, N.-Somkutra aug. 19-re 65 db 10 frkos

m. a. Ezekon kívül Erdélyben a következő öt díjazási állomány tüzetek ki. Seps-Sz-György jun. 23-ra 80 db. 10 frkos m. a. Teke jun. 27-re 65 db. 10 frkos m. a. Marosvásárhely jul. 2-ra 65 db 10 frkos m. a. Torda szept. 9-re 80 db. 10 frkos m. a. Segesvár nov. 4-re 65 db 10 frkos m. a. Külső-Szolnok vidékén; Szepes és Somogy megyékben április 12, május 1-én és 10-én megtartattak a díjazásokat.

Vége köv.

A második egyetemes tanitógyűlés.

Az egyetemes tanitógyűlés szervező bizottsága erősen dolgozik. A szakosztályok részben megalakultak, s az albizottságokkal együtt, szintén folytonosan mű- ködnek. A megindult mozgalmakból ítélve, bizton re- mélhetjük, hogy a jövő hó 9—12-ig tartandó tanitógyű- lés érdekes és tanulásos voltánál fogva, sokban tulha- ladja az 1870-it. A taneszköz kiállítás is fényesebb és terjedelmesebb lesz az elsőnél. Külföldről már is igen sok taneszköz s más kiállítási tárgy jelentetett be. Az ország minden részéből szintén tömegesen és szaka- datlanul érkeznek a kiállítási tárgyak. Számos rendkí- vül érdekes és tanulásos új taneszköz lesz kiállítva, melyek czélszerűségéről az egybegyűlendő tanítók lesz- nek hivatva ítéletet mondani. Nevelői a kiállítás érde- kességét főként az, hogy már edig jelentékeny összegű vásárlások jelentettek be. Így a közoktatási kormány s a főváros fognak nagyobb bevásárlásokat tenni e ki- állításra, hasolóképen több iskolaszék tett ily irányu bejelentést. A taneszközkiállítási bizottság (elnök Led- derer A., jegyző Dolnay Gy.) jövő hó 1-ig fogadja el a kiállítási tárgyakat. Augusztus 1-től 8-ig a kiállítási katalógus fog összeállítani, a kiállítás a fő realis- kola termeiben elrendeztetni. A nagy gyűlés alatt napi közlőny fog megjelenni, a résztvevőknek számos nyom- tatvány, többi közt e czélra készült fővárosi kalauz fog szétosztani. A tagoknak a magánházakhoz leendő elhelyezhetése végett, a fővárosi lelkes tanítók a kellő lépéseket minden irányban megtették. Óhajtható is, hogy a feljövő 1500—2000 tanító részére a főváros ki- állítsa, ha csak éji szállásul is a használandó lak- lást. Minden tehetősebb család elfogadhat egy szerény igényű néptanítót éji szállásra. Így aztán nem kellene igénybe venni a honvédelmi miniszter ajánlatát, ki át- iratában a legnagyobb előzékenységgel felajánlja laká- sul a díszes Ludovica-Akadémiát, hol élelmészről is lenne gondoskodva.

A közlekedési társulatok a gyűlésre való fel- és visszautazásra a fél áron utazhatási kedvezményt kész- séggel megadták. A nagy gyűlés alatt kirándulásokról és más szórakoztatásokról bőven lesz gondoskodva.

A nagy gyűlésre folyvást tehet jelentkezni; 2 fit tagsági díj beklüldése mellett (mely Roth Vilmos penz- tárnokhoz Budára küldendő) megkapják az illetők a tagsági jegyet. A gyűlésen részt vehet minden néptanító, tanár és népnevelés ügybarát.

A magyar-osztrák északi sark-expeditió.

A „Tegetthoff“ hajón elindult északi sarkexpedi- tió sorsa iránt most már komoly aggodalmak támad- nak. — Az expeditiót, — mely régóta nem adott hírt magáról, most már kell, hogy élelmi szere fogy- tán legyen, és így napról napra közelebb ér az éhen- halás borzasztó esélyeihez. Az expeditió egyik tagja gróf Wilczek 1872. augusztusban hagyta el a „Teget- thoff“-ot, mely a „Nassau“ jégfoka közelében a jég- mezek közé beekelve maradt. Az azóta orosz tengeré- szek által Novaja-zemljából hozott hírek szerint, a jégmezők összetörölődése a nevezett jégtengeri sziget körül 1873 nyarán is nem csak, hogy meg nem szűnt, hanem annyira nagybódott, hogy a befagyott hajónak teljes lehetetlen volt megszabadulni. A korábbi évek- ben a sziget partjától csak öt verstnyire terjedtek a jég- mezek, holott most több mint száz verstnyit terület fog- lalnak el. Siderow híres orosz tengerész az orosz kor- mány által véleményadásra szólítottatván fel, azon néze- tet fejezte ki, hogy a „Tegetthoff“ valószínűleg most is a Nassau hegyfok mellett fekszik, vagy még azon esze- ben is, ha valami módon sikerült volna utat nyitnia magának, megkerülte volna a Nassau hegyfokot és ki- ért volna a jeges tenger partjára a Jenissei folyó (Szi- bériá) torkolata közelében, hol a szibériai sarkvidéki népek halászlái és vándortörzsei bizonyosan észrevet- ték volna. Az expeditió sorsa emel fogva igen kétes, és már mindenfelé gondolkoznak a fölött, mit lehetne megmentésére tenni. Gróf Wilczek 50 gummléggömböt bocsát ki, a londoni földrajzi társulat egy Spitzber- gába vitorlázó hajót megbízott, hogy az eltűnteket nyo- mossa, és az orosz tengerészeti miniszterium hasonló felhívást bocsát ki a jegesengerre utazó orosz hajók- hoz, Siderow pedig gyűjtéseket indított meg Oroszor- szágban, hogy a „Tegetthoff“ után mentő-expeditiót le- hessen küldeni.

HELYI HIREK.

— A ma megtartott rendkívüli városi közgyűlésen, a képviselők főleg a marhatartó gazdapolgárság közül igen szép számmal jelentek meg. A polgármester és főkapitány távollétében az elnökséget mint legidősebb tanácsnok Csáky Gergely vitte. Jegyzők (egyszersmind

előadók) Pap Ferenc főjegyző, Farkas Ferenc aljegyző. A marhatartó polgárok fellégyamodásának, hogy lábas jöszágaikat az erdőségekből birt kaszálóikba hajthassák, a lapunkban már említett nyomós okoknál fogva hely adatott. — Etes vitára adott alkalmat a kádarcsparti földnek a közlegelőhöz csatolása iránt több marhatartó polgár által benyújtott kérvény feletti határozás. Ezen darab föld 600 ft hasznóbére ugyanis a költségvetés- ben szerepel, s a tisztí ügyész azt óhajtotta, hogy ezen 600 ft-nak rendszeres fedezetéről gondoskodják előbb a közgyűlés, aztán bocsássa vissza a város költségére kiszakított ezen legelőrészt a polgárság használatába. A folyamodvány aláírói majd miud hozzá szólottak a tárgyhöz, s követelték, hogy a kérdéses 600 ft mint legelőbére legyen behajtv. Végre is hosszas vita után győzött a marhatartó polgárság, s a kádarcsparti lege- lőnek a közlegelőhöz 2 évre való visszacsatolása ki- mondatott, s a budgetbe felvett 600 ft, mint legelőbére fog a gazdaközönségen behajtatni. Végül a hasznóbé- rők által megtérítendő adók tárgyában betérjesztett je- lentés visszaadott a tanácshoz, hogy az bővebb fel- világosításokkal és számadatokkal felszereltessek. Köz- gyűlés vége 1/2 órákor.

* Azon két veterán nyomdász ünnepélyére, kik felszázad óta működnek városunkban Guttenberg tem- plomában, mint halljuk, igen sokan készülnek, sőt ta- lán a fővárosi sajtó is képviselgetni fogja magát. Ez ünnepély részletei már teljesen összeállítottak s az így elkészült műsorozat méltóan fogja emelni ama ju- bileumot, mely a tudomány, művészet és ipar közös szolgálatában megöszült munkások fáradozásait mintegy meg fogja díszíteni. Az ünnepély jul. 18-án 6 órákor veszi kezdetét a nagyerdőn a lövölde előtti téren; nyitányul Balázs Kálmán zenetársulata a „Rákóczy“ indulót fogja játszani, aztán a „Hymnust“ zengi el a helybeli da- lárda, majd Szűcs István mond megnyitó beszédet. — Ekkor ismét Balázs Kálmán zenéje következik, mely után alkalmi beszéd lesz Révész Imre által tartva; utána a dalárda „Guttenberg dalát“ zengi el s ezután újból Balázs Kálmán lép fel. — A zene bevezetésével Oláh Károly a „Debreczen“ szerkesztője mond felkö- szöntő beszédet, mely után a két veterán nyomdász- nak két értékes ezüst billikom nyújtatik át. Ezután zene lesz, mit az alkalmi vers kinyomtatása követ. A kézi sajtó, melyen a nyomtatás történik, nemzeti színű fényben fog uszni s két szinte veterán nyomdász vég- zendi a sajtó körüli munkálatot. A vers kinyomtatván, ünnepélyesen öltözött leánykák virágokat hintenek s koszorukat fűznek a sajtóra. Ez alatt a dalárda a szó- zatot fogja énekelni. Az így végbemenendő ünnepé- lyességek után díszlakomát leendő, mely alkalommal az asztal körüli szolgálatokat nők és leányok végzendik, kik mindannyian a városi nyomda férfineműzete csal- ládaihoz tartoznak. Lesz még tűzijáték és végül táncz világos viradtig. — Megjegyzendő, hogy ezen jubileum- mal egyszersmind némi összeköttetésben van a városi nyomda 300 éves fennállásának emlékünnepélye is.

— Patay András városi főispán tegnap a déli vo- nattal hazakerkezett.

— Dalmy Károly városi képviselő a mai napon tartott városi közgyűlésen, épen akkor, midőn az egyik közgyűlési tárgyhöz szólni kezdett, hirtelen oly rosszul lett, hogy beszédét félbeszakasztani s távozni volt kénye- telen. — Ugy halljuk, hogy a rosszullet, melyet a nagy hőség okozhatott, semmi komoly utókövetkezmé- nyeket nem vont maga után.

— A vámbérlőnek a vásáros jöszágok legelteté- sére a sorompók mellett a következő legelőtérsek lettek tanácsai végzés által kimutatva: 1. a csigekert, kontóskert, kontógát, kokaslói cserépgyár, s folytatva a tóczóvölgy parton északra a Nyulas állása szegletétől egyenes irányban, s a löfuttató s ujkert közti tér. 2. A hatvan-utczáról Szoboszlóra vezető uton a bornyusorda- kutig, innen egyenes irányban délfelé a Széchenyi-ut- czai bornyukutig, a szikláti cserépgyár és tilalmas kö- zötti tér. 3. A váradutczai sorompón kívül az v.-pér- esi államat, s a sárközi féle föld közt kimenő h.-pályi ut közti tér, a hasításig. 4. A czepléd-utczai részen a faraktár, majorsági földek és csapókert háta megett az északkéleti vasutttól az acsádi utig, mintegy 500 öltre kifele levő homok domborsó. — Mit is a midőn jónak látunk a közönség tudomására juttatni, megjegyezzük, hogy ezen így kijelölt térek csakis a végett jelöltettek ki, hogy a vásáros jöszágoknak másutt legelni tilos leendő, azonban a helybeli jöszágokra nézve a bérlő mint eddig, úgy ezután sem gyakorolhat tilalmat, s az továbbra is közlegelőjeül marad a helybeli jöszág- tartó gazdaság illetékes jöszágainak.

* A nyomdászünnepély rendező bizottsága felkéri mindazon tisztelt vendégeket, kik az e hó 18-án tar- tandó jubileumon megjelenni szándékoznak, hogy a meg- hívókon kitett kezdeti időpontot, — 6 órát — megtar- tani sziveskedjenek, nehogy elkésvén, a műsor egyes részleteit elmulasztják. Ugyancsak a rendező bizottság tudatja, hogy a hölgyek kényelmére kiválólag tekintet- tel lévén, a lövölde helyiségében ruhatárról és öltöz- szobáról is gondoskodott; átutában pedig akkép intéz- kedett, hogy a megjelenő t. vendégek semmi tekintet- ben ne szenvedjenek hiányt. Ha azonban ennek daczára valakinek netalán valami észrevételre volna, kijelentetik, hogy kívánságával forduljon az illető a rendező egyé- nekhez, kik zöldszalagos csokrot fognak ismertető jelül viselni.

* József főherczegnek a nyomdászünnepély al-

kalmára küldött adománya. — mely tegnapi lapunkban említettett — 30 frtot tesz.

== Azon oláh cigány, kinek elfogatásáról tegnapi számunkban tettünk említést, egyszersmind szökevény katona is levén, a katonai parancsnokságnak adottát át.

== Azon juhász kutya, melyről tegnapelőtti számunkban tettünk említést, a mint egy beküldetettől értesülünk, nem csinál már esténként ribilliót, mert tulajdonosa kivette a tanyára. Ott is annak a helye.

== Csakhogy el nem olvadunk, ebben a rekkenő melegben, melyben bizony igen jól esnek egy kis Duna vagy Tisza. De ha már ez nincs, van 2 fürdők hála Istennek, s ezek közül a Telegdi-féle fürdő nem régebben lett kitarozva, s a hiányokon úgy a gőz, mint kád és zuhany fürdőkben segítve lett s a mi a legfőbb oly példás tisztasággal kezeltek legújabb idő óta ezen fürdő, hogy nemcsak a csín, hanem tisztaság tekintetében is ritkítja párját a hazában. Valóban kár, hogy a fürdés iránti érzék még ma sincs annyira kifejlődve városunkban, mint azt a közegészségi érdek megkövetelné, mert úgy tudjuk, hogy sem egyik, sem másik fürdőnek nincs meg azon közönsége, melylyel sokkal kisebb számú lakosu városok is képesek ellátni fürdőiket. Igen sokat tehetnének bölcs tanácsaikkal e tekintetben a t. orvos urak.

** Zöldély benn a városban. A helybeli pénzügyi hivatalnokoknak igen szép kuglójuk van a piacutczai hivatalhelyiség kertében, hol estenden nem csupán tisztviselők, hanem a város értelmes polgárságából is igen sokan szoktak résztvenni a testgyakorló mulatságban, mely nemcsak azért nyújt szórakozást, hogy vidám körben telik el az idő, hanem kétszerte fokozza itt az élvezetet az a kellemes üde levegő, mely a szép gondal ápolit kert zöld pázsitát és zöld lombjait környezi. A hivatalnokok e hó 19-én csinos kertjükben nyári mulatságot fognak rendezni. Előre is jó mulatságot kívánunk.

== Egy hid készült el a napokban a szoboszlói uton az ágadvölgyön, de biz abba nem volt köszönet, most a felvezető gátokat úgy hagyták, a hogy volt. — Mert a kocsik kénytelenek kikerülni a hidat, mert nem mehetnek rá fel gát nélkül. Miután a közmunkát most a város kezelteti, ezen néhány közmunka napszámmal könnyen segítve lenne.

** Előrevaló javaslatot terjesztett be a rendőség a városi tanáshoz, mely azt hisszük, kész szívvel fog elfogadtatni. Ugyanis a piacon s a kiközveztett melékutezákön azért van olyan nagy por, mert a kocsik, szekerek, taligák csakis sár esetében bajtanak a kövezeten, ha sár nincs, le az utról a jó puha porba, mintha csak azért volna a kövezet, meg a macadam, hogy valahogy rá ne menjen a szekér. Azt javasolja tehát, és igen bölcsen a kapitányi hivatal, hogy szigoru rendelet adassék ki arra nézve, hogy a kocsiknak taligának, általában a kerek járműveknek ne engedjék meg másutt, mint a kövezeten és macadamon jární, (no már tudniillik ott, a hol ilyen van). Ha ezt a t.

tanács helyben hagyja, s szigoruan is keresztül is viteleket, jótállunk, hogy nem lesz 10-ed rész por a városban mint most van. Ugyanezen rendszabály lenne foganatosítandó a városon keresztül hajtott lábas jóságoakra nézve is.

== Nyilatkozat. Az Alföldi hírlap tegnap megjelent 56-ik számában — O jelzéssel egy kérdés intéztetett hozzám, melyre van szerencsém a következő tiszteletteljes válasszal felelni. — Hogy kicsoda bizott meg engem a neheztelt nyilatkozat közzétételére: erre nézve interpelláló ur szavajárásával elve csak azt mondom, hogy senkicsoda. De igenis megbizott erre nézve engem először a közvélemény, majd továbbá azon körülmény, hogy a bizottságnak már eddig is jegyzője, illetőleg titkárja is levén, ennak egyik feladatához a belügyek vezetése is tartozik. Tettem ama felszólítást továbbá az ügy iránti végtelen ragaszkodás folytán, mert nem akartam a nagy közönség előtt elhallgatni neheztelő ur azon — hogy ő alakulandó egyetünk jövőjével szemben oly nevetséges gondolatra jött, hogy magát legkevesebb 85 dália előtt cifra öltözetében kitüntesse. Egyenruhát ölteni még egyetlen tagtársunknak sem levén jogában, véleményem szerint az ilyen eljárás csak czifrázkodásból származik, s ezt megtorolni ezentul is feladatom leend. Egyébiránt vegye magára neheztelő ur váson kitlijét, tegye fejére a keskeny és taraju avar sisakot, s lássa el magát kötéllal, csákánnyal ha úgy tetszik bár mikor, de az előtt mondjon le hivataláról, s ne használja idő nap elöt azon elnevezést, melyhez joga ma még nincs, s ha így viseli magát, azt hiszem nem is lesz. Debreczen 1874. jul. 16. Csécsy Mór.

== Holnap, azaz július 17-én fog tartatni Szilágyi Gábor, Veres és társai ellen a B.-Ujvárosban elkövetett gyilkosság ügyében a végtárgyalás, melyre ismételve felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

== Hat elítelt fegyencz lett tegnapelőtt a helybeli törvényszék börtönéből államfogházakba elszállítva és pedig 4 fegyencz Lipótvárra, 2 pedig Mária Nostrára.

== Sajtó alatt van s pár nap alatt megjelenik Telegdi K. Lajos könyvárusnál: „Példatár” a métermérték rendszerre, iskolai használatra írta Békessy Gyula. A füzetke ára még nincs meghatározva.

Főváros és vidék.

** Szegeden a dalárda közelebb gyűlést tartott, az orsz. dalárünnepélynek jövő évre Szeged városában leendő megtartása iránt. Az eddigi eredmények valószínűvé teszik a szándék kivitelét.

** Ybl elkészíté a lipótvárosi basilika tervezetét; e szerint a kiépítés 2,300,000 frtba kerülne; de a későbbre is halasztható ékítések nélkül 1,700,000 frtért is el lehetne készíteni.

** Egy óragyáros olyan új szerkezetű

ingaoirat készített, melyet csak minden másfél évben kell felhuzni s naptárral van összekötve.

** Kolozsvárról a „M. P.” szeriut egy katonai élelmezési tiszt jelentékeny összegű kincstári pénzzel e napokban megszökött. — A sikkasztót nyomozzák.

** Sz. Fehérvárott az ujonnan épített díszes színház ünnepélyes megnyitását folyó év augusztus hó 22-ére tervezik.

** Pozsonyban jul. 10-én a honvéd posztógyár kigyuladt s leégett; azonban az üzleti könyvek és készletek szerencsésen megmentettek.

** A zágrábi Ferencz-József egyetem megnyitási ünnepélyére a pesti József-műegyetemi ifjuság is felszólítottatott. Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy e nemzetkultúra; ünnepélyen magát egy 3 tagu küldöttség által képviselteti.

** A balassagyarmatiak nagyon megijedtek e hó 10-én azon viz-zsáktól, mely felettük a nehézes terhes felhőkötől alakult, gondolván, hogy irtózatos vihar közelg; — de nagy örömkre a baj elvonult, csupán erős esőzés hűtötte le felelmüket.

A „Debreczeni Ellenőr”

— eredeti távirata. —

— I s c h l, jul. 16. A szerb fejedelem tegnap este kíséretével együtt a legszigorubb incognitoban ide érkezett. — A német császár tegnapi elutazásakor a magyar királytól legszívélyesebben bucsuzott el.

— Versailles, jul. 16. Magne pénzügyminiszter, miután a sóadó tárgyában betejesztett tjavaslata nagy szótöbbséggel elvetett, beadta lemondását. Mac-Mahon kérelmére azonban mindaddig vezetni fogja a folyó ügyeket, mig utóda ki lesz nevezve.

— R ó m a, j u l. 16. Victor Emmánuel távirati uton küldötte meg szerezsekiváratát Bismarck herczegnek, melyre ez utóbbi azonnal felelt, kifejezve háláját a király érzelmei iránt.

— Madrid, jul. 16. Beszéliük hogy Zabala az északi hadsereg parancsnoka betegsége miatt leakarja tenni a vezerséget.

Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

Főmunkatárs: Hamar László.

H I R D E T É S E K

220. ÁRJE GYZÉKE

az „István” gőzmalom

készítményeinek,

Kézpénz: fizetés mellett.

Árak oszt. értékben. Költségmen-tesen Debreczenben kötelezettség nélkül.

Ingyen zsákkal.

A. Asztali dara nagyszemű	17.40	
szinte	17.60	
B. szinte 50 f. zacs	17.40	
szinte apró szemű	17.60	
C. Dara középszemű	16.80	
szinte 50 fontos zacskóval	17.00	
D. Királyliszt	16.40	
1. Landliszt	16.20	
2. Monliszt	15.20	
3. Zaemlyelisztt különös	14.40	
4. Fehér kenyérlisztt 1-ső rendű	12.80	
2-od "	10.80	
6. szinte	10.40	
7. Barna kenyérlisztt 1-ső rendű	10.00	
2-od "	9.60	
8. Láblisztt 1-ső rendű	8.00	
2-od "	3.40	
11. Finom korpa	3.00	
12. Durva korpa	2.60	
V.K.L. Vegyített kenyérlisztt 1. r. 8.60		
2. r. 7.20		
R. I. Rozsáliszt	1-ső rendű	8.80
R. II. szinte	3-od "	8.80
R. III. szinte	4-ed "	3.60
R. IV. szinte	zsákkal	3.20
R. V. Rozskorpa	zsák nélkül	21.00
A.K. Árpakasa	0	19.00
" szinte	1	15.00
" szinte	2	13.00
" szinte	3	15.00
" Arpadara	5	15.00
" Arpalisztt	6	15.00

Kiadó bolt

és

helyiségek.

A debreczeni takarékpénztár

épületben a főpinczra két bolt és az udvarban egy raktár kiadó. Értekezhetim az igazgató-ágnál, vagy a házfelügyelővel. 6. 1-3.

Haszonbérbe adandó ház.

Kisuj-utcán jelenleg Horogh István és neje által haszonbérrelt ház és ház utáni föld jövő pünkösdtől kezdve 3 vagy 6 évre bérbe adandó.

Ertekezhetni személyesen vagy levél által Sándorffy Antal m. kir. kincstári uradalmi pénztárnokkal Lippán.

9. 3-3.

Haszonbéri

h i r d e t m é n y.

Debreczenhez két órányira egy 1180 holdat tevő tagosított birtok 1875. Sz.-György naptól fogva haszonbérbe kiadó több évre.

Ertekezhetni Debreczenben Naguj-utca 1703. sz. 12. 3-3.

Pályázat.

Debreczen szab. kir. városnál az adópénztárnoki állomás, mely 900 frt évi fizetés élvezetével van egybekötve. — üresedésbe jövén: felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni ohajjtják, hogy f. hó 20-tól auguszt. 4-ig mindenkor d. e. 10 órától 12-ig, a főispáni hivatalban (város háza) vagy szóbelileg jelentkezzenek, vagy felszerelt kérvényeiket nyujtsák be.

Debreczen, 1874. július hó 9.

Debreczen sz. kir. város polgarmestere.

11. 3-3.

Laptulajdonos Molnár György. Kiadja a könyv- könyomda s kártyagyári részv. társulat Debreczenben.

Előzetesi hoz hordva vagy vidékre 10 frt. Félévre 50 kr. Egy óra 1 kiadói hivatalban

Tüneményes boldogult Lisznya borkok parancsára ték, azért a kis és fős hoszuságban meg egy vasárnap zelmü olasz suhan egy jó napot csin. Bizony tüne a honvédek, kik vfontján, ugy szidtt bokrot, mert józan játt, érezték a tün szeeskuvésnek ker dum egy heti ka tatlanul, belátták, ben rajtuk áll, mert megmondta ideje van.

De hát a m akkor henczeg le mesterségesen eltnek csak egy örü jät hibája által m feje felett, olyan mintha ő mindent hogy maga ember nárból, összedugot most segits ha va Most is tüne beket mint valaha

A világsi fe mint a szerencsés mert volt egy kin zett két nagy hat zetünk szívós erél elismerése és tisz rinón és Sadová bíloni fogságban s

Megvan-e m következhető neh edződjék bizalmu a súlyos küzdelem

Dehogy van, azért a sok jóért kor kaptunk, mik

Hét álló esz volt hozzánk az é vezkedésre; s hog Ugy agyon szerve bele a derekunk; s találna történni, a legelső gondja jó tábort, abrakolatla tasikra; pedig a s jól tudjuk, hogy tennek az éhes k

Elszegényed hatalmasan kezér mely a nemzetek kosa. A nagyot n lenség rendszert tegettette velünk foltoztunk, másua foltozgatás közbe gesen elrongyosod rás pénzzel éhség gyünk kiaszott tá sáról a gyümölcsé feledkeztünk; —

koronáját is felte csönért, a 13 szá állmagazdaszatun hogy az utóneuz hetség és jóakar egyebet, mint me rövidlátását, kik

Szent Mihály nap